

## NOTITIE

nummer  
datum 5 februari 2014  
aan gemeente Leudal  
van Runia / Zondervan / Van Dijk  
kopie  
project planMER bestemmingsplan buitengebied gemeente Leudal  
projectnummer 247139  
betreft aanvullende informatie planMER en bestemmingsplan  
status definitief

### 1. Inleiding en leeswijzer

Op 20 januari 2014 heeft de Commissie voor de m.e.r. een advies gegeven over het planMER buitengebied Leudal. In het advies is een aantal tekortkomingen gesignaleerd. In deze notitie is naar aanleiding daarvan aanvullende informatie opgenomen, die kan worden gebruikt bij het vaststellen van het bestemmingsplan.

Deze notitie gaat in op de volgende onderdelen:

- toelichting op de referentiesituatie en de gebruikte gegevens;
- veehouderij, stikstofemissie en de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan;
- geurhinder;
- luchtkwaliteit (fijn stof);
- flora en fauna.

Bij deze notitie is een bijlage gevoegd met inhoudelijke informatie die is gebruikt bij het uitvoeren van de depositieberekeningen ten behoeve van het MER (bijlage A). Bijlage B bevat de reactie op de zienswijzen die binnen gekomen zijn en betrekking hebben op het MER.

Deze notitie bevat samen met het MER voldoende milieu-informatie die nodig is voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

### 2. Referentiesituatie

De referentie (huidige) situatie is gebaseerd op het aantal agrarische bedrijven in het buitengebied van Leudal gecorrigeerd naar de situatie conform het Besluit huisvesting.

Het vergunningenbestand van de gemeente vormt hierbij het uitgangspunt. De in de vergunningen of meldingen opgenomen veebezetting kan echter niet één-op-één worden gebruikt als veebezetting die feitelijk aanwezig is op de bedrijven. Algemeen bekend is dat er minder dieren op veehouderijbedrijven aanwezig zijn dan waar een vergunning voor is verleend of melding is gedaan. Hiervoor dient een correctie toegepast te worden.

Veehouders zijn verplicht om jaarlijks hun veebezetting door te geven aan het CBS. Deze informatie geeft een actueel beeld, welke is gebaseerd op de metingen. Het nadeel is dat de tellingen een momentopname betreffen. Door factoren in de bedrijfsvoering en door 'toevallige' factoren kan dit afwijken van een gemiddelde situatie. Eén van die factoren is de 'functionele leegstand'. Dit betreft de (gemiddelde) onderbezetting door bedrijfsfactoren zoals afvoer van slachtrijpe dieren, tijdelijke leegstand in verband met onderhoud en reinigen, enzovoort.

Op basis van bovenstaande gegevens zijn de uitgangspunten voor de veeteelt bepaald. In bijlage A zijn de uitgangspunten van de referentiesituatie voor de berekeningen opgenomen.

#### *Autonome ontwikkeling*

Voor de effectbepaling dient vervolgens rekening gehouden te worden met andere autonome ontwikkelingen. Dit zijn ontwikkelingen waarvoor reeds een bestemmingsplan is vastgesteld, en/of een vergunning is verleend, ook als de ontwikkeling nog niet is gerealiseerd.

Er zijn in Leudal geen concrete plannen en initiatieven binnen de gemeente bekend met betrekking tot uitbreiding of inkrimping van de veestapel of het toepassen van mestvergisting. Voor andere ontwikkelingen - helihaven, randweg Baexem, nevengeulen, bedrijfsuitbreidingen van niet-agrarische bedrijven - is weliswaar de planvorming in gang gezet, maar zijn nog geen besluiten genomen. Het bestemmingsplan Buitengebied is voor deze ontwikkelingen besluitvormend noch kaderstellend. De milieueffecten van deze - nu nog onzekere - ontwikkelingen worden beschouwd bij de planvorming van de betreffende besluiten. In die besluiten dient rekening gehouden te worden met de effecten ten gevolge van het bestemmingsplan buitengebied.

Ook met aankomend beleid inzake stikstof, waaronder de Verordening veehouderijen en Natura 2000 en het PAS is in de autonome situatie geen rekening gehouden. Indien dit beleid in werking treedt zal vermindering van de effecten optreden ten opzichte van hetgeen in het MER is opgenomen.

De situatie bij autonome ontwikkeling is dus gelijk aan de huidige situatie.

### **3. Stikstofdepositie en uitvoerbaarheid bestemmingsplan**

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER aannemelijk te maken dat er geen aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zal optreden, door een beschrijving op te nemen van:

- a) de uitbreidingsruimte (inclusief wijzigingsbevoegdheden) die het plan maximaal mogelijk maakt te beschrijven;
- b) de manier waarop de uitgangspunten van de commissie Van Doorn zijn vertaald in het voornemen;
- c) de manier waarop de depositie van stikstofdepositie bepaald is.

En die informatie vervolgens te betrekken bij de motivatie *hoe* toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden wordt voorkomen.

#### **ad a: Uitbreidingsruimte (inclusief wijzigingsbevoegdheden) in het bestemmingsplan**

Gevraagd wordt te beschrijven welke uitbreidingsruimte het plan maximaal mogelijk maakt. Bij het beantwoorden van deze vraag kan naar twee niveaus worden gekeken, namelijk het niveau van individuele bedrijven en het niveau van het bestemmingsplan (alle bedrijven samen).

#### *Mogelijkheden op bedrijfsniveau: regels in het bestemmingsplan*

In het (ontwerp)bestemmingsplan worden, onder voorwaarden, mogelijkheden gegeven tot uitbreiding van veehouderijen (gebouwen en/of aantal dieren). Het principe van het stelsel is als volgt (NB onderstaand beschreven voor agrarische bestemmingen in artikel 3 van de regels, voor de agrarische bestemmingen met bijkomende waarden is dit in principe gelijk):

- stalruimte voor huisvesten van dieren ten behoeve van intensieve veehouderij (3.1.1 g);
- bouwen in twee lagen is voor alle diersoorten (uitgezonderd pluimvee) niet toegestaan (artikel 3.2 h);
- wijzigen van deze aanduiding is mogelijk mits het aantal dieren niet toeneemt (3.6.4 b);
- vergroten aanduiding IV is (in de kernrandzone) mogelijk onder voorwaarden, onder andere geen toename van het aantal dieren (3.6.5 e) en geen toename van ammoniakemissie e.d. (3.6.5 j);
- specifieke gebruiksregels: uitbreiden van de bestaande veestapel waarbij een toename van de emissie plaatsvindt (e.d) is strijdig gebruik en derhalve niet toegestaan (3.5.3 i);
- afwijken van deze specifieke gebruiksregel is onder voorwaarden (toepassen BBT, geen significant effect op Natura 2000 gebieden, compensatie van toename emissie mogelijk door externe saldering e.d. (3.6.8);
- uitbreiden en vormverandering van bouwvlak voor IV is onder voorwaarden mogelijk; voorwaarde onder andere dat ammoniakemissie van het bedrijf niet mag toenemen (3.7.1).

Het bestemmingsplan maakt onderscheid tussen bedrijven in de kernrandzone (geen toename van het aantal dieren mogelijk, wel uitbreiding van gebouwen ten behoeve van andere doelen, bijvoorbeeld dierenwelzijn) en bedrijven buiten de kernrandzone (onder voorwaarden wel uitbreiding van het aantal dieren).

Deze set van regels maakt het (op bedrijfsniveau, buiten de kernrandzone) mogelijk dat uitbreiding kan plaatsvinden, waarbij de regels zodanig zijn dat ze in redelijke mate mogelijkheden bieden aan individuele bedrijven om te groeien. In welke mate individuele bedrijven kunnen groeien hangt af van een aantal factoren, zoals de aard van het bedrijf, de bestaande omvang van het bedrijf en de stand van de techniek (emissiereductie) die bij het bedrijf al wordt toegepast. De mogelijkheid van interne saldering biedt relatief veel ruimte bij bedrijven met verouderde stalsystemen en veel dieren (dus oudere, grotere bedrijven). Bij dergelijke bedrijven kan het echter voorkomen dat de maximale omvang van het bouwvlak (gemaximeerd op 2,5 ha) grenzen stelt aan de omvang (in dieren en/of oppervlak) van een uitbreiding. In alle gevallen is het zo dat toename van de emissie van stikstof (c.q. een toename van de depositie van stikstof in Natura 2000 gebieden) door de voorwaardelijke bepalingen wordt uitgesloten. Toename van emissie betekent immers: uitbreiding niet mogelijk.

Deze voorwaardelijke bepalingen zijn noodzakelijk voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Door de voorwaardelijke bepalingen wordt enerzijds aan bedrijven in redelijkheid de mogelijkheid geboden om uit te breiden, terwijl anderzijds wordt geborgd dat de uitvoerbaarheid van het plan niet wordt belemmerd door effecten op Natura 2000 gebieden.

Zoals hierboven beschreven gaat het bestemmingsplan uit van (op bedrijfsniveau) gelijkblijvende of lagere emissies van ammoniak. De scenario's 'maximaal' en 'op maat' die in het MER zijn onderzocht sluiten daar niet bij aan, omdat deze nog uitgaan van de mogelijkheid dat op bedrijfsniveau de emissie nog kan toenemen.

Het realistisch scenario in het MER gaat (op basis van trends in de veehouderij) uit van het stoppen van een deel van de bestaande bedrijven en het in het model 'herverdelen' van de emissie van de veestapel van de stoppende bedrijven over de overige bedrijven. Dit betekent dat (voor de gehele gemeente) er een 'stand-still' is van de emissie van ammoniak. In het MER is geconstateerd dat bij het realistisch scenario lokaal een kleine toename van de stikstofdepositie kan optreden, maar elders ook afnames. Het realistisch scenario bevat de facto een saldering (emissie van 'stoppers' wordt immers herverdeeld over de blijvende bedrijven). De regeling zoals opgenomen in het voorontwerp-bestemmingsplan kent de mogelijkheid van (extern) salderen (overnemen van emissies van stoppers door andere bedrijven) niet. In het ontwerp-bestemmingsplan is dit wel opgenomen in de planregels.

Het beleid zoals opgenomen in het bestemmingsplan leidt ertoe en dat de emissie op individuele bedrijven niet kan toenemen (ook niet bij uitbreiding van gebouwen en/of aantallen dieren). Het bestemmingsplan kent wel de mogelijkheid van 'extern salderen', waardoor te verwachten is dat (een groot deel van) de 'vrijvallende' emissies door andere, uitbreidende bedrijven worden overgenomen. Het bestemmingsplan zal daardoor tot gelijkblijvende en mogelijk tot een lagere ammoniakemissie (en ook lagere deposities) leiden dan het realistisch scenario<sup>1</sup>.

#### *Interne saldering: mogelijkheden door toepassen technieken verdergaand dan BBT*

Voor de uitvoerbaarheid van het plan is het van belang een beeld te hebben van het realiteitsgehalte van de geboden uitbreidingsruimte in relatie tot de beperkingen die kunnen voorkomen uit de voorwaardelijke bepalingen.

Alle bedrijven moeten op grond van het besluit Huisvesting BBT toepassen. Ondernemers kunnen er voor kiezen om huisvestingsystemen toe te passen die ammoniakemissie verdergaand reduceren de zogenaamde BBT+ of BBT++ systemen. Op deze wijze kan de ondernemer bij gelijkblijvende ammoniakemissie (en daarmee samenhangende depositie) zijn veestapel uitbreiden. Hieronder enkele voorbeelden (indicatie) met als uitgangspunt een ammoniakemissie (bedrijfsniveau) van 1.000 kg per jaar.

- melkrundveehouderij, melkkoeien conform systeem niveau BBT; systeem Rav diercategorie A1.100.1 (maximaal 105 melkkoeien);

<sup>1</sup> Hierbij is ander beleid (zoals de Verordening veehouderijen en Natura 2000 Provincie Limburg: deze verordening is er op gericht dat uiterlijk in 2030 alle bedrijven voldoen aan een maximale emissie per dierplaats) niet verdisconteerd. Dit beleid draagt bij aan een autonome afname van de emissie van de bedrijven.



- melkrundveehouderij, melkkoeien conform systeem verdergaand dan BBT; systeem Rav diercategorie A1.9.1 (maximaal 243 melkkoeien);
- vleesvarkenshouderij, vleesvarkens conform systeem niveau BBT; systeem Rav diercategorie D3.2.7.1.2 (maximaal 714 vleesvarkens);
- vleesvarkenshouderij, vleesvarkens conform systeem verdergaand dan BBT; systeem Rav diercategorie D3.2.15.1.1 (maximaal 2631 vleesvarkens);
- vleeskuikenhouderij, vleeskuikens conform systeem niveau BBT; systeem Rav diercategorie E5.5 (maximaal 22.222 vleeskuikens);
- vleeskuikenhouderij, vleeskuikens conform verdergaan dan niveau BBT; systeem Rav diercategorie E5.4 (maximaal 125.000 vleeskuikens).

Of bovenstaande aantallen dieren daadwerkelijk kunnen worden gehouden binnen een inrichting is ook afhankelijk van de locatie en de bronkenmerken (emissiepunthoogte, emissiepunt diameter, lichtsnelheid enz.). Immers een gelijkblijvende depositie op een gebied is niet alleen afhankelijk van de emissie maar ook van voornoemde factoren. Om deze reden is in de planregels niet alleen de voorwaarde van gelijkblijvende emissie opgenomen, maar wordt ook getoetst aan de depositie in gevoelige Natura 2000 gebieden.

Uit bovenstaande voorbeelden blijkt dat het aantal dieren bij gelijkblijvende ammoniakemissie sterk kan fluctueren, of anders geformuleerd, dat het aantal dieren per bedrijf kan toenemen door de emissie per dierplaats van de bestaande gebouwen terug te dringen. In het bestemmingsplan is als voorwaarde voor uitbreiding van bedrijven opgenomen dat er sprake moet zijn van een (tenminste) emissiestandstill (en daarmee samenhangende depositie standstill). De technische mogelijkheden die (zoals hierboven beschreven) bestaan maken het dus in principe mogelijk dat bedrijven kunnen uitbreiden in aantallen dieren en tevens voldoen aan de voorwaarde van gelijkblijvende emissie. Dit betekent dat bedrijven in redelijkheid mogelijkheden hebben om uit te breiden.

#### *Mogelijkheden op plangebiedniveau*

De maximale uitbreidingsmogelijkheden van de (intensieve) veehouderij op het niveau van het plangebied (de som van de mogelijkheden per bedrijf) zijn niet eenvoudig te geven. Immers, de situatie verschilt van bedrijf tot bedrijf ten aanzien van zowel de huidige omvang (van gebouwen en veestapel) als van de huidige technische stand van zaken met betrekking tot de emissie van ammoniak. In principe heeft elk bedrijf mogelijkheden door het toepassen van interne saldering. Daarnaast wordt het in de planregels mogelijk gemaakt te salderen met 'emissierechten' van andere, stoppende bedrijven. Daardoor wordt de maximale uitbreidingsruimte op plangebiedniveau tevens bepaald door het aantal stoppende bedrijven of, nauwkeuriger, de emissie die door het stoppen van bestaande bedrijven 'beschikbaar komt' als salderingsruimte. Ondanks deze onzekerheden ten aanzien van de maximale, gesommeerde uitbreidingsmogelijkheden op plangebiedniveau (naar omvang van de veestapel, totale omvang van de gebouwen en de totale omvang van de bouwvlakken) kan als gevolg van de voorwaardelijke bepalingen in de planregels worden geconcludeerd dat de maximale toename van de emissie van ammoniak c.q. de depositie van stikstof in Natura 2000 gebieden nihil is. Immers, doordat geen toename op bedrijfsniveau wordt toegestaan is ook de toename op plangebiedniveau nihil. Tegelijkertijd zijn de regels zodanig dat individuele bedrijven in redelijkheid mogelijkheden hebben om daadwerkelijk uit te breiden.

#### **ad b: Uitgangspunten commissie Van Doorn en wijze van vertalen in het bestemmingsplan**

Het bestemmingsplan is mede naar aanleiding van het advies van de Commissie voor de m.e.r. aangepast, zodat expliciet het meerlaags bouwen voor de veehouderij (met uitzondering van kippenhouderij) is uitgesloten. Het is niet de bedoeling geweest meerlaags bouwen toe te staan. Hiermee wordt aangesloten bij de uitgangspunten van de Commissie van Doorn.

#### **ad c: Berekening stikstofdepositie**

De uitgangspunten voor de berekeningen van de stikstofdepositie zijn opgenomen in een notitie die ten behoeve van de berekeningen voor het MER en de passende beoordeling zijn gemaakt. De uitgangspunten zijn opgenomen in bijlage A.

#### **Waarborgen geen toename stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden**

De bovenbeschreven set van regels in het bestemmingsplan maakt enerzijds uitbreiding van veehouderijen niet onmogelijk en waarborgt anderzijds dat de depositie van stikstof op Natura 2000 gebieden niet kan toenemen.

#### 4. Geurhinder

In 2007 is door de gemeenteraad van Leudal een geurverordening vastgesteld. Ten behoeve daarvan zijn berekeningen uitgevoerd met het model V-stacks.

De geurverordening is in 2011 geactualiseerd. In de gebiedsvisie, welke ten grondslag heeft gelegen aan deze verordening, zijn de resultaten van modelberekeningen beschreven. De gebiedsvisie van 2011 is in 2013 geactualiseerd. Deze actualisatie had met name betrekking op paragraaf 3.4 die handelt over het aanvaardbaar geurhinderniveau. De versie van 2013 van deze paragraaf bevat meer detailinformatie dan de oorspronkelijke paragraaf en maakt onderscheid in voorgrondbelasting, achtergrondbelasting en het aandeel van bewoners dat geurhinder ervaart. De voorgrondbelasting is de geurbelasting van die veehouderij die de meeste geur bij een bepaald geurgevoelig object veroorzaakt. De voorgrondbelasting leidt (dat is gebleken uit onderzoek) bij een lagere belasting (gemeten in  $\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$ ) al tot meer hinder dan de achtergrondbelasting. Als vuistregel wordt aangehouden dat de voorgrondbelasting maatgevend is voor de geurbelasting als de voorgrondbelasting groter is dan de helft van de achtergrondbelasting ( $\text{Vgb} > 0,5 \cdot \text{Agb}$ ). In de 2013-versie van de gebiedsvisie is de volgende tabel opgenomen voor de maxima voor de voor- en achtergrondbelasting in de gemeente Leudal:

| Gebied             | Maximale voorgrondbelasting | Maximale achtergrondbelasting | Maximaal % geurhinder | Woon- en leefklimaat (worst-case) |
|--------------------|-----------------------------|-------------------------------|-----------------------|-----------------------------------|
| De 16 kernen       | 6                           | 12                            | 14                    | Redelijk goed                     |
| Industrieterreinen | 14                          | 28                            | 25                    | Tamelijk slecht                   |
| Kernrandzone       | 8                           | 16                            | 17                    | Matig                             |
| Buitengebied       | 14                          | 28                            | 25                    | Tamelijk slecht                   |

Deze tabel heeft betrekking op het generiek aanvaardbare niveau van geurhinder. Voor een aantal specifieke gebieden blijft het overzicht zoals opgenomen in paragraaf 6 van gebiedsvisie van kracht (tevens overgenomen in het bestemmingsplan).

De emissie van geur is (in het geval van veehouderij) sterk gekoppeld aan de emissie van ammoniak. De voorwaardelijke bepalingen die hierover in de planregels zijn opgenomen maken het onmogelijk dat op individuele bedrijven de emissie van ammoniak toeneemt. Dat maakt het zeer waarschijnlijk dat ook de emissie van geur en daaraan gekoppeld ook de geurhinder niet kan toenemen en dat kan worden voldaan aan de doelstellingen die met betrekking tot geur door de gemeente zijn vastgesteld.

#### 5. Luchtkwaliteit

Voor de berekening van de feitelijke (huidige) situatie van de luchtkwaliteit is in het MER uitgegaan van de aanwezige veehouderijen in de gemeente Leudal, daartoe behoren ook de pluimveebedrijven. De luchtkwaliteitsberekeningen (gericht op het berekenen van de immissieconcentraties van fijn stof) voor de overige situaties in het MER zijn op dezelfde uitgangspunten gebaseerd als de berekeningen ten behoeve van de stikstofdepositie. Voor de maximale situatie is daarbij uitgegaan van de varkenshouderij (worst case voor stikstof).

De pluimveesector is in de gemeente Leudal relatief beperkt van omvang. Hoewel het bestemmingsplan dat niet uitsluit, is het onwaarschijnlijk dat bedrijven uit andere sectoren (bijvoorbeeld varkenshouders) omschakelen naar pluimvee. Bij bestaande pluimveebedrijven kunnen wel voornemens ontstaan om uit te breiden.

Uitbreiding van pluimveebedrijven kan (buiten de kernrandzone en Wav-gebieden) alleen plaatsvinden binnen de voorwaardelijke bepalingen van het bestemmingsplan. Hoewel deze bepalingen zijn gericht op de emissie van stikstof, kan worden aangenomen dat de maatregelen die hiervoor nodig zijn tevens effectief kunnen zijn voor het reduceren van de emissie van fijn stof.

In het MER zijn de effecten voor de luchtkwaliteit ( $\text{PM}_{10}$ , fijn stof) diverse scenario's voor de ontwikkeling van de veehouderij doorgerekend. Deze berekeningen zijn gericht op het worst-case scenario voor de emissie van stikstof. De luchtkwaliteitseffecten van het scenario dat uiteindelijk in het bestemmingsplan is opgenomen zijn niet modelmatig bepaald.

Bij de mogelijke uitbreiding van pluimveebedrijven zijn zowel de emissie van stikstof als de emissie van fijn stof ( $\text{PM}_{10}$ ) van belang. De voorwaardelijke bepalingen in de planregels zijn er op gericht de emissie van stikstof in het plangebied

niet te laten toenemen. In de planregels zijn geen bepalingen opgenomen die de emissie van fijn stof aan banden leggen. De luchtkwaliteit wordt immers gereguleerd door de Wet milieubeheer (Wm) en de daarin opgenomen normen voor de luchtkwaliteit. Dit betekent dat bij de vergunningverlening wordt getoetst of normen worden overschreden. Voor PM<sub>10</sub> zijn in de Wm normen opgenomen voor de jaargemiddelde immissieconcentratie (40 µg/m<sup>3</sup>) en voor het maximale aantal dagen dat de 24-uursgemiddelde concentratie van PM<sub>10</sub> boven een bepaalde waarde komt (maximaal 35 dagen per jaar boven 50 µg/m<sup>3</sup>). Hoewel in veel gevallen in milieueffectenrapporten ook aandacht wordt besteed aan effecten op de luchtkwaliteit 'onder de norm' kent de Wm voor PM<sub>10</sub> geen 'tussennorm' of streefwaarde. De normstelling ten aanzien van de luchtkwaliteit is afwijkend van de norm die bij stikstofdepositie in natuurgebieden wordt gehanteerd: bij stikstofdepositie is in veel Natura 2000 gebieden geen enkele toename mogelijk, bij luchtkwaliteit is er in feite ruimte tot de norm. Daarbij kan worden aangetekend dat in het milieubeleid niet wordt gestreefd naar het 'opvullen tot de norm', maar juist naar een zo laag mogelijke belasting.

De berekeningen ten aanzien van de luchtkwaliteit zoals opgenomen in het MER geven, zoals ook de Commissie m.e.r. impliceert, geen beeld van de situatie die kan ontstaan als pluimveebedrijven binnen de voorwaardelijke bepalingen van het bestemmingsplan gaan uitbreiden. Bij dergelijke uitbreidingen zou het gaan om uitbreidingen die vanwege de voorwaardelijke bepalingen zijn gemaximeerd in relatie tot de emissieruimte die voor stikstof aanwezig is. De omvang van de emissieruimte is afhankelijk van de emissie van stikstof in de bestaande situatie en de emissiekenmerken voor stikstof bij toepassing van de meest geavanceerde technieken. Naar verwachting zullen de emissievereisten voor stikstof uitbreiden tot een groter en dubbellaags pluimveebedrijf alleen mogelijk maken als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot externe saldering. Zo'n uitbreiding zal immers in veel gevallen fors zijn, zodat de verwachting is dat interne saldering onvoldoende ruimte biedt.

Met betrekking tot de effecten van uitbreiding van pluimveebedrijven kan het volgende worden opgemerkt.

- als door een uitbreidend bedrijf niet wordt voldaan aan de normen voor luchtkwaliteit kan uitbreiding niet plaatsvinden;
- er zijn technieken die de emissie van zowel stikstof als fijn stof terugdringen (dan wel één van beide) aan bedrijven is de keuze welke technieken worden toegepast;
- in gevallen dat de norm voor PM<sub>10</sub> grenzen oplegt aan de groei zijn er dus technische mogelijkheden aanwezig om ook voor PM<sub>10</sub> emissieruimte te creëren;
- dat kan niet alleen door bijvoorbeeld gebruik te maken van emissiereductietechnieken die zowel N als PM<sub>10</sub> tegen houden, maar ook door andere technieken zoals de locatie van de emissiepunten (hoogte, afstand tot gevoelige bestemmingen);
- dit geeft dus enerzijds (vanwege generiek milieubeleid) de waarborg dat luchtkwaliteitsnormen niet worden overschreden en anderzijds redelijke mogelijkheden aan pluimveehouders om uit te breiden;
- dit laat echter onverlet dat rond uitbreidende pluimveebedrijven de concentratie van PM<sub>10</sub> kan toenemen doordat de gebruikte technieken voor het beperken van de emissie van stikstof niet in alle gevallen dat ook een stand-still van de emissie van fijn stof wordt bereikt.

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat de immissie van fijn stof, als gevolg van pluimveebedrijven buiten de kernrandzone en de Wav-gebieden lokaal in het plangebied kan toenemen. Dit zou het geval kunnen zijn bij pluimveehouderijen waar bezien van stikstof nog veel uitbreidingsruimte aanwezig is en/of als gebruik kan worden gemaakt van externe saldering. Er zijn waarborgen dat, daar waar dat relevant is (het gebied waar de normstelling ten aanzien van de luchtkwaliteit van toepassing is), de normen voor de luchtkwaliteit niet worden overschreden.

## 6. Flora en fauna

Voor de soorten die buiten de EHS en ecologische verbindingzones voorkomen, zijn in het bestemmingsplan geen ontwikkelingen geconstateerd die leiden tot wezenlijke negatieve effecten op deze soorten of hun leefgebied. Perceelsgebonden activiteiten kunnen altijd leiden tot verstoring van beschermde soorten of hun leefgebied, maar deze vorm van verstoring kan niet door middel van ruimtelijke bepalingen in het bestemmingsplan worden voorkomen. Het laat geen twijfel dat dergelijke negatieve effecten te allen tijde moeten worden voorkomen, maar het voert te ver om alle ontwikkelingen die in potentie zouden kunnen leiden tot verstoring, om die reden uit te sluiten. Bij een gangbare, en dus zorgvuldige, voorbereiding en uitvoering van bouwactiviteiten of andersoortige activiteiten op perceelsniveau, zijn alle in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen goed inpasbaar in het huidige leefgebied van beschermde soorten in de gemeente Leudal, zowel binnen de EHS/EVZ als daarbuiten. Het is niet realistisch en niet

zinnig om de mitigerende maatregelen die samenhangen met uitvoering van de voorgenomen ontwikkelingen, reeds op het niveau van het bestemmingsplan te concretiseren op basis van een inventarisatie van de verspreiding van de aanwezige beschermde soorten. De huidige ter beschikking staande middelen zijn ruim toereikend om mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen. De aard van het plan geeft geen aanleiding om in het bijzonder te wijzen op bescherming van soorten; er worden geen bijzondere potentieel zeer verstorende ontwikkelingen voorgestaan in de Gemeente Leudal.



## **Bijlage A: Uitgangspunten berekeningen stikstofdepositie**

### **A.1: Algemene uitgangspunten**

Het voorontwerp bestemmingsplan vormt de basis van de uit te voeren ammoniakberekeningen. Mede naar aanleiding van de resultaten van de modelberekeningen zijn de planregels in het ontwerp-bestemmingsplan aangescherpt.

#### **Berekende situaties**

- Feitelijke situatie
- Verwachte ontwikkeling van de landbouw
- Maximaal (voornemen maximaal ingevuld)
- Op maat alternatief

#### **Autonome ontwikkeling en referentiesituatie**

Uit de aangeleverde lijst blijkt dat er 34 C2 locaties zijn. Dit zijn stoppers die voor 1 april 2013 met alternatieve maatregelen moeten voldoen aan het besluit huisvesting. Tot 1 april 2013 zouden deze bedrijven onder 'autonome' ontwikkeling vallen. Nu het plan na 1 april 2013 wordt vastgesteld zal de feitelijke situatie op moment van vaststellen gecorrigeerd zijn naar de situatie conform het besluit huisvesting. Zodoende wordt voor deze bedrijven de emissie op Best Beschikbare Techniek ingevoerd als de feitelijke situatie.

Er zijn 2 C1 bedrijven. Van deze bedrijven zou de vergunning moeten zijn ingetrokken (nakijken in het basisbestand en emissie indien van toepassing uit het bestand halen).

Er zijn 7 B2 bedrijven. Deze bedrijven moeten uiterlijk op 1 januari 2014 voldoen aan het besluit huisvesting. Nu dit een relatief beperkt aantal bedrijven betreft zal deze autonome ontwikkeling, uitgedrukt in emissie, naar verwachting gering zijn. Zodoende wordt deze autonome ontwikkeling aangemerkt als verwaarloosbaar.

Er zijn situaties waar wel vergunning is verleend maar waar feitelijk nog niet is gebouwd, danwel wordt gebouwd of men aan het bouwen is. Om hoeveel bedrijven het gaat is niet duidelijk. Voor deze bedrijven wordt er van uitgegaan dat ze zijn opgericht conform de vergunning (dus niet als autonome ontwikkeling beschouwen maar inweten in de feitelijke situatie). Verder zijn er geen autonome ontwikkelingen die in de berekening moeten worden meegenomen.

De feitelijke situatie is daarmee gelijk aan de referentiesituatie voor het MER.

#### **Zeer kwetsbare gebieden ingevolge de Wav en Extensiveringsgebieden**

Binnen de gemeentegrenzen liggen zeer kwetsbare gebieden.

- Intensieve bedrijven in de zone groeien niet; de maximale emissie is gelijk aan de vergunde emissie.
- Grondgebonden bedrijven in de zone groeien naar de maximale omvang als bedoeld in de Wav 2.446 kg NH<sub>3</sub>;

#### **Bouwen in meerdere bouwlagen**

Het bouwen in meerdere bouwlagen is in de modelberekeningen niet uitgesloten<sup>2</sup>.

#### **Dieren per oppervlakte-eenheid**

##### *Melkkoeien*

Op basis van de Handreiking Verordening Ruimte en Grondgebonden Melkrundveehouderij, Igo adviescommissie landbouw en milieu (2 mei 2011) kunnen op 1,5 ha 200 melkkoeien en 140 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar worden gehouden. In het maximale scenario worden bouwblokken mogelijk gemaakt van 2,5 ha. Op 2,5 ha kunnen zodoende 333 melkkoeien en 233 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar. Het melkrundvee veroorzaakt een ammoniakemissie van 4.072 kg.

##### *Vleesvarkens*

Conform het rapport Al het vlees duurzaam van commissie van Doorn kunnen op 1,5 ha 7.500 vleesvarkens worden gehouden overeenkomende met een emissie van 10.500 kg NH<sub>3</sub>. Het bouwen in meerdere bouwlagen is toegestaan.

---

<sup>2</sup> In het ontwerp-bestemmingsplan is dit aangepast



Dit betekent dat maximaal 2,5 x 2 is 5 ha beschikbaar is voor het houden van varkens. Dit komt overeen met 25.000 vleesvarkens en een emissie van 35.000 kg NH<sub>3</sub>.

#### **Uitgangspunten rekenmodel**

Voor het uitvoeren van de berekening is gebruik gemaakt van OPS-pro versie 4.3. Alle agrarische bedrijven binnen de gekozen grids, zijn opgenomen in de bronbestanden. Voor de berekeningen zijn algemeen geaccepteerde default-waarden voor de parameters: gemiddelde gebouwhoogte (gem GH), schoorsteenbinnendiameter (ST bindiam), uittreesnelheid (ST-uittree) ingevoerd.

Emissiepunthoogte natuurlijke ventilatie: 1,5 meter (grondgebonden bedrijven)

Emissiepunthoogte mechanische ventilatie: 5 meter (IV bedrijven en glastuinbouw)

Luchtsnelheid: natuurlijke ventilatie: 0,4 meter per seconde (grondgebonden bedrijven)

Luchtsnelheid: mechanische ventilatie: 4 meter per seconde (IV bedrijven)

Diameter uitstroomopening: 0,5 meter

#### *Receptorpunten*

Zie voortoets. Achtergronddepositiekaarten voor 2012 / anders 2011, 2020 en 2030.

#### *Kaarten*

Reguliere kaarten (feitelijk, realistisch, maximaal en verschilkaarten feitelijk - realistisch en feitelijk-maximaal.

### **A.2: Uitgangspunten feitelijke situatie / referentiesituatie:**

#### **Autonome ontwikkeling**

Zie hierboven.

#### **Feitelijke situatie veehouderijen**

| CBS omschrijving                              | CBS 2011 <sup>3</sup> | CBS inclusief 10%<br>functionele<br>leegstand | web-bvb januari<br>2013 | percentage (Cbs<br>+10%) dieren in<br>mindering te<br>brengen op web<br>bvb |
|-----------------------------------------------|-----------------------|-----------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Melk- en kalfkoeien (>= 2 jaar)               | 5209                  | 5729,9                                        | 9996                    | 42,7                                                                        |
| Jongvee voor de melkveehouderij               | 4565                  | 5021,5                                        | 8512                    | 41,0                                                                        |
| Zoogkoeien                                    | 380                   | 418                                           | 1170                    | 64,3                                                                        |
| Vleesvee                                      | 2829                  | 3111,9                                        | 5546                    | 43,9                                                                        |
| Biggen                                        | 85134                 | 93647,4                                       | 70735                   | -32,4                                                                       |
| Fokvarkens                                    | 23248                 | 25572,8                                       | 22794                   | -12,2                                                                       |
| Vleesvarkens                                  | 69770                 | 76747                                         | 114663                  | 33,1                                                                        |
| Leghennen, ouderdieren van leghennen          | 2071593               | 2278752,3                                     | 2945630                 | 22,6                                                                        |
| Vleeskuikens, ouderdieren van<br>vleeskuikens | 644172                | 708589,2                                      | 1103008                 | 35,8                                                                        |
| Konijnen                                      | 1680                  | 1848                                          | 6524                    | 71,7                                                                        |
| Paarden en pony's                             | 661                   | 727,1                                         | 1730                    | 58,0                                                                        |
| Schape                                        | 2413                  | 2654,3                                        | 4427                    | 40,0                                                                        |
| Geiten                                        | 5022                  | 5524,2                                        | 9292                    | 40,5                                                                        |
| Edelpelsdieren                                | 3000                  | 3300                                          | 6990                    | 52,8                                                                        |

<sup>3</sup> De cijfers over 2012 zijn nog 'voorlopige' cijfers. Zodoende is gekozen voor de cijfers over 2011.

### Glastuinbouw

De feitelijk oppervlakte bouwblok is aangeleverd door de gemeente.

| Straat          | Nr | PC      | Plaats      | Oppervlakte bouwblok in ha | Oppervlakte glas in ha          | Totale emissie NOx |
|-----------------|----|---------|-------------|----------------------------|---------------------------------|--------------------|
| Caluna          | 6  | 6093 PG | Heythuysen  | 7,3                        | 2,4 Glas en 1,56 boogkassen     | 3496,68            |
| Mennesweg       | 10 | 6093 NJ | Heythuysen  | 1,5                        | 1,2 glas                        | 1059,6             |
| Aan de Heibloem | 13 | 6093 PE | Heythuysen  | 13                         | 4,5 glas/kunststof              | 3973,5             |
| Processieweg    | 1  | 6037 NW | Kelpen-Oler | 2                          | 0,93 glas                       | 821,19             |
| Aan de Nees     | 10 | 6093 NN | Heythuysen  | 0,8                        | 0,43 glas                       | 379,69             |
| Geusert         | 7a |         | Heythuysen  | 1,7                        | 0,4 glas/kunststof              | 353,2              |
| Geusert         | 9  |         | Heythuysen  | 1,1                        | 0,5 glas/kunststof              | 441,5              |
| Geusert         | 13 |         | Heythuysen  | 2,2                        | 1,8 glas/kunststof              | 1589,4             |
| Hoogstraat      | 17 | 6011 RX | Ell         | 0,58                       | 0,48 glas                       | 423,84             |
| Processieweg    | 7  | 6037 NW | Kelpen-Oler | 2,3                        | 1,6 glas                        | 1412,8             |
| Lochterstraat   | 2  | 6012 RD | Haler       | 0,96                       | 0,34 glas                       | 300,22             |
| Hoogstraat      | 28 | 6011 RZ | Ell         | 0,5                        | 0,3 boogkassen                  | 264,9              |
| Koelstraat      | 4  | 6011 SB | Ell         | 11                         | 3,4 glas (uitbreiding mogelijk) | 3002,2             |
| Castertstraat   | 4  | 6011 SL | Ell         | 3,6                        | 2,3 glas                        | 2030,9             |
| Hulmusweg       | 2  | 6012 RP | Haler       | 1,3                        | 0,58                            | 512,14             |
| Heide           | 5  |         | Roggel      | 3                          | 2,3                             | 2030,9             |
| Heide           | 14 |         | Roggel      | 1,3                        | 0,52                            | 459,16             |
| Molenstraat     | 13 |         | Neer        | 2,1                        | 1,4                             | 1236,2             |
| Blenkert        | 10 |         | Roggel      | 1,1                        | 0,51                            | 450,33             |
| Brumholt        | 27 |         | Neer        | 2,5                        | 1,3 boogkassen                  | 1147,9             |
| Heide           | 19 | 6088 PC | Roggel      | 2,1                        | 0,9                             | 794,7              |
| Nijken          | 18 | 6088 NR | Roggel      | 1,9                        | 0,4 glas                        | 353,2              |
| Heide           | 6  | 6088 PD | Roggel      | 1,8                        | 1,3 glas                        | 1147,9             |
| Sterrebosweg    | 12 |         | Neer        | 0,65                       | 0,25 boogkassen                 | 220,75             |
| Strubben        | 2  |         | Roggel      | 1,8                        | 0,9 glas                        | 794,7              |
| Roligt          | 8  |         | Roggel      | 0,75                       | 0,38 glas                       | 335,54             |
| Schaapsbrug     | 5  | 6089 NB | Heibloem    | 2,9                        | 2,2 glas/kunststof              | 1942,6             |

Per ha glas is sprake van een emissie van 883 kg NOx per jaar.

### Co-vergisting

In de huidige situatie is een co-vergister aanwezig in het plangebied (locatie Aan de Heibloem 21a).

### A.2: Uitgangspunten realistische scenario

De landelijke trend ten aanzien van de ontwikkeling van de landbouw kan worden afgeleid uit het rapport van PBL 2006 (Welvaart en leefomgeving). De landelijke trend houdt globaal in dat de melkrundveehouderij zal groeien als gevolg van ondermeer de afschaffing van de melkquotering (25% groei welke later is bijgesteld naar een groei van 16%). De intensieve veehouderij zal daarentegen licht krimpen (5%). In de periode 2007 tot en met 2012 is het totale aantal landbouwbedrijven in Leudal afgenomen van 487 naar 435.

### CBS/Statline Melkkoeien

- In de periode 2007 tot en met 2011 stijgt het aantal melkkoeien in Leudal van 8.693 naar 9.784. In 2012 daalt het aantal melkkoeien naar 9.205 melkkoeien;
- In de periode van 2007 tot 2010 stijgt het aantal melkkoeien in Noord Limburg. Vanaf 2010 daalt het aantal melkkoeien van 68.154 naar 64.976 melkkoeien;
- Landelijk is het aantal melkkoeien in 2011 en 2012 nagenoeg gelijk.

Het aantal bedrijven met melkkoeien:

- In Leudal neemt het aantal bedrijven met melkkoeien in de periode 2007 tot en met 2012 af van 87 naar 69;

- In Noord Limburg daalt het aantal bedrijven met melkkoeien van 605 naar 452;
- Landelijk is het aantal bedrijven met melkkoeien gedaald van 26.396 naar 21.861;

#### *Conclusie*

Zowel in Leudal, Noord Limburg en landelijk is er sprake van een afname van het aantal bedrijven met melkkoeien. Landelijk blijft het aantal melkkoeien nagenoeg gelijk waarbij in Leudal en Noord Limburg vanaf respectievelijk 2010 en 2011 een lichte daling van het aantal melkkoeien optreedt.

#### *Uitgangspunt realistische scenario:*

De landelijke trend van groei wordt niet gevolgd. Het aantal melkveebedrijven laten dalen (20%; 14 bedrijven) waarbij de emissie gemeentebreed gelijk blijft omdat het aantal dieren gelijk blijft. De emissie wordt verdeeld op de resterende melkrunderveehouderijen.

#### **CBS/Statline Varkens**

- In de periode 2007 tot en met 2012 stijgt het aantal varkens in Leudal van 146.371 naar 185.662;
- In dezelfde periode stijgt het aantal varkens in Noord Limburg van 1.585.724 naar 1.806.261;
- In dezelfde periode stijgt het aantal varkens in Nederland van 11.662.654 naar 12.233.649;

#### **Het aantal bedrijven :**

- In Leudal neemt het aantal bedrijven in de periode 2007 tot en met 2012 af van 80 naar 57;
- In Noord Limburg neemt het aantal bedrijven af van 724 naar 545;
- Landelijk neemt het aantal bedrijven in de periode 2007 tot en met 2012 af van 8.692 naar 5.918;

#### *Conclusie:*

De stijging van het aantal varkens in Leudal is in lijn met de stijging in Noord Limburg en Nederland. Verder is duidelijk dat het aantal bedrijven is gedaald.

#### *Uitgangspunt realistische scenario:*

De bedrijven die meedoen aan de stoppersregeling vallen af. De emissie wordt herverdeeld op de resterende bedrijven gelegen buiten de kernrandzone en buiten de 250 meter zone tot een zeer kwetsbaar gebied.

#### **CBS/Statline Pluimvee**

- In de periode 2007 tot en met 2012 stijgt het aantal stuks pluimvee in Leudal van 2.118.416 naar 2.882.475. Hierbij zij opgemerkt dat de stijging zich grotendeels heeft voorgedaan in de periode 2010 en 2011. De Stijging van 2011 naar 2012 is relatief beperkt.
- In de periode 2007 tot en met 2010 stijgt het aantal stuks pluimvee in Noord Limburg van 13.721 686 naar 15 442 464. Vervolgens daalt het aantal stukspluimvee naar 13 789 940;
- In de periode 2007 tot en met 2010 stijgt het aantal stuks pluimvee in Nederland van 92.760.859 naar 101.247.711. Vervolgens daalt het aantal stuks pluimvee naar 95.273.269.

#### **Het aantal bedrijven :**

- In Leudal neemt het aantal bedrijven in de periode 2007 tot en met 2012 af van 43 naar 38;
- In Noord Limburg neemt het aantal bedrijven af van 262 naar 200;
- Landelijk neemt het aantal bedrijven in de periode 2007 tot en met 2012 af van 2686 naar 2141;

#### *Conclusie:*

In Leudal stijgt het aantal stuks pluimvee in tegenstelling tot de landelijke en regionale cijfers. Verder is er sprake van een afname van het aantal bedrijven.

**Uitgangspunt:** De bedrijven die meedoen aan de stoppersregeling vallen af. De emissie wordt herverdeeld over de resterende bedrijven welke buiten de kernrandzone en 250 meter zone zijn gelegen. Het aantal dieren neemt toe.



### **Glastuinbouw**

Het aantal glastuinbouwbedrijven :

- in Leudal neemt het aantal bedrijven in de periode 2007 tot en met 2012 af van 40 naar 30
- in Noord Limburg neemt het aantal bedrijven in de periode 2007 tot en met 2012 af van 568 naar 415
- in Nederland neemt het aantal bedrijven af in de periode 2007 tot en met 2012 af van 7410 naar 5099

### **Conclusie**

Het aantal bedrijven neemt af.

### ***Uitgangspunt realistische scenario:***

Het aantal bedrijven daalt met 25%. (ad random bepalen) waarbij de glasopstand gelijk blijft. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de permanente plastic boogkassen. Deze worden gezien als glas.

### **A.3: Uitgangspunten maximaal scenario:**

In dit scenario wordt het theoretische maximum als uitgangspunt gehanteerd. Hierbij wordt op onderstaande werkwijze invulling gegeven aan de maximale ontwikkelingsruimte die het nieuwe bestemmingsplan mogelijk maakt (De ruimtelijke mogelijkheden vormen hiervoor het kader). Hierbij gelden de algemene randvoorwaarden (extensiveringsgebied, zeer kwetsbaar gebied).

#### **Intensieve bedrijven in de kernrandzone**

Intensieve bedrijven in de kernrandzone kunnen niet uitbreiden met dieren. Het huidige maximum aantal dieren is het maximum. Dit komt overeen met de vigerende vergunning.

#### **Grond gebonden bedrijven in de kernrandzone**

Grond gebonden bedrijven in de kernrandzone kunnen uitbreiden naar 2,5 ha bouwblok. Alle grondgebonden bedrijven schakelen om naar melkrundveehouderij.

#### **Intensieve bedrijven buiten de kernrandzone**

Intensieve bedrijven buiten de kernrandzone kunnen groeien naar 2,5 ha bouwblok. Alle IV locaties schakelen om naar vleesvarkenshouderij. De dieren worden gehouden in twee bouwlagen. Dus maximaal 5,0 ha bruto bouwblok voor het houden van vleesvarkens en additioneel co-vergisting.

#### **Grond gebonden bedrijven buiten de kernrandzone**

Grondgebonden bedrijven kunnen groeien naar 2,5 ha bruto bouwblok (1 bouwlaag)

#### **Overige niet grondgebonden bedrijven (akkerbouwers, witloftelers, champignonteelt, viskwekerijen enz)**

De locaties schakelen om naar 2,5 ha melkrundveehouderij.

### **Glastuinbouwers**

Glastuinbouwer groeien naar 3 ha glas. Uitgangspunt is dat 85% van de beschikbare oppervlakte wordt bebouwd met glas. De overige 15% wordt gebruikt voor waterbassins, technische ruimten enz. Op alle locaties is zodoende sprake van 2,55 ha netto glas overeenkomende met een emissie van 2.251,65 kg Nox.

### **Covergisting**

Covergisting kan theoretisch plaatsvinden buiten het bouwblok.

In het maximaal scenario wordt rekening gehouden met de realisatie van mestvergistingsinstallaties bij agrarische bedrijven (covergisting). Op elk agrarisch bouwblok is een mestvergistingsinstallatie geprojecteerd (behoudens de bedrijven in de kernrandzone en of zone zeer kwetsbare gebieden. De maximale capaciteit per installatie is 25.000 ton per jaar. Per ton mest wordt 23 kubieke meter biogas geproduceerd. Er is sprake van co-vergisting met ccm dus bij 15.000 ton mest (dunne en dikke fractie) circa 10.000 ton ccm. Uit 1 ton ccm ontstaat circa 120 kubieke meter biogas. Een installatie met een capaciteit van 25.000 ton produceert zodoende op jaarbasis circa 1.500.000 kubieke meter biogas.

Er is in het model gekozen gebruik te maken van de emissiekenmerken voor een wkk Jenbacher J320 Gs - C25 Wkk. Deze installatie heeft een mechanisch rendement van 42 %. Het debiet (biogas input) bedraagt maximaal 78 kubieke meter per uur. Het droge rookgas volume 3881 Nm<sup>3</sup>/h.

Op basis van deze technische gegevens zijn er tenminste 2 WKK's (warmtekrachtkoppel installaties) per mestvergistingsinstallatie nodig

Op basis van BEMS bedraagt de maximale toegestane NO<sub>x</sub> emissie van de installatie 140 g/GJ.

Deze installatie heeft een mechanisch rendement van 42%. Zodoende bedraagt de maximaal toegestane emissie van de installatie (140 maal het mechanische rendement gedeeld door 30) 196 g/GJ.

196 g/GJ is 506 mg/Nm<sup>3</sup>. 506 maal het rookgas volume (3881) is 0,000545 kg/s per installatie. Voor twee wkk wordt zodoende gerekend met een emissie van 1,09 g/s (NO<sub>x</sub>).

#### **A.4: Uitgangspunten Op maat alternatief:**

Voor het Op maat alternatief zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

##### **Covergisting**

Covergisting wordt niet mogelijk gemaakt.

##### **Meerlagigheid**

Het houden van dieren op meerdere bouwlagen wordt uitgesloten. Hiervan zijn pluimveehouderijen uitgezonderd.

##### **Aanscherping definitie Intensieve veehouderij**

Grondgebonden bedrijven zijn bedrijven met maximaal 200 melkkoeien in combinatie met beweiden of permanent opstallen. De huidige bedrijven met meer dan 200 melkkoeien met permanent opstallen worden beschouwd als IV graasdieren en worden aangeduid als IV graasdieren.

Indien een grondgebonden bedrijf wil groeien dan kan dit tot de grens van 200 melkkoeien met beweiden of permanent opstallen. Bedrijven met meer dan 200 melkkoeien die beweiden worden aangemerkt als grondgebonden. Bedrijven met meer dan 200 melkkoeien die permanent opstallen worden aangeduid als IV graasdieren. Grondgebonden bedrijven kunnen omschakelen naar IV graasdieren. Omschakelen van IV graasdieren naar IV is niet mogelijk.

##### **Intensieve bedrijven in de kernrandzone**

Intensieve bedrijven in de kernrandzone kunnen niet uitbreiden met dieren. Het huidige maximum aantal dieren is het maximum. Dit komt overeen met de vigerende vergunning.

##### **Grond gebonden bedrijven in de kernrandzone**

Grond gebonden bedrijven in de kernrandzone kunnen uitbreiden naar 2,5 ha bouwblok. Alle grondgebonden bedrijven schakelen om naar melkrundveehouderij.

##### **Intensieve bedrijven buiten de kernrandzone**

Intensieve bedrijven buiten de kernrandzone kunnen groeien naar 2,5 ha bouwblok.

##### **Grond gebonden bedrijven buiten de kernrandzone**

Grondgebonden bedrijven kunnen groeien naar 2,5 ha bruto bouwblok.

##### **Overige niet grondgebonden bedrijven (akkerbouwers, witloftelers, champignonteelt, viskwekerijen enz)**

Deze locaties schakelen niet om naar het houden van dieren.

## Bijlage B: Zienswijzen met betrekking tot het MER

In onderstaande tab is een reactie opgenomen op enkele zienswijzen.

Stichting studiegroep Leudal e.o.

| Passende beoordeling | Samenvatting                                                                                                                                                                                                                   | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                    | PB anticipeert niet op ontwikkelingen waarvoor geen planologische procedure is gestart.                                                                                                                                        | Dit is correct. <i>Zie ook 2. Referentiesituatie in deze notitie.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 2                    | Wat betekent een uitbreiding van de intensieve veehouderij? En hoe staat dit in relatie tot de PAS                                                                                                                             | Mogelijk effecten van uitbreiding van de intensieve veehouderij zijn onderzocht in de passende beoordeling. Er is niet uitgegaan van de PAS. <i>Zie ook 2. Referentiesituatie in deze notitie.</i>                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 3                    | Gemist wordt de geluidhinder van de legalisering van de Helihaven, evenals andere evenementen met geluid.                                                                                                                      | Legalisering van de Helihaven is geen onderdeel van het voornemen en is om die reden niet betrokken in de passende beoordeling, <i>Zie ook 2. Referentiesituatie in deze notitie.</i> Effecten van evenementen, waaronder geluid zijn betrokken in de passende beoordeling. Omdat de dorpen geen onderdeel uitmaken van het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied zijn effecten van evenementen in de dorpen niet betrokken in de effectbepaling. |
| 4                    | Effecten van verdrogingseffecten wordt de doorsnijding van de Peelrandbreuk in het Zwaarveld als gevolg van ontgronding "het oog" gemist.                                                                                      | De ontgronding waarop wordt gedoeld is geen onderdeel van het bestemmingsplan en daarom niet betrokken bij de Passende Beoordeling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 5                    | Vraag is of de conclusie over effecten van evenementen in het Leudal niet anders geformuleerd had moeten zijn, gezien ook nu nachtelijke activiteiten plaatsvinden.                                                            | Algemeen geldt dat voor het natuurgebied tussen zonsondergang en zonsopkomst geen toegang is. De terreinbeheerder moet toestemming geven voor nachtelijke activiteiten. Bij de afweging herover betreft de terreinbeheerder het mogelijke effect van nachtelijke activiteiten op natuurwaarden e.d..                                                                                                                                                        |
| PlanMER              | Samenvatting                                                                                                                                                                                                                   | Reactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 1                    | Vraag is wat verstaan wordt onder grootschalige nieuwe ontwikkelingen, gezien uitbreiding van het bedrijf Nunhems en nevengeulen van de Maas niet zijn betrokken.                                                              | Het niet betrekken van deze ontwikkelingen heeft niets te maken met de omvang, maar met de onzekerheid ervan. De ontwikkelingen maken geen onderdeel uit van het bestemmingsplan buitengebied. <i>Zie ook 2. Referentiesituatie in deze notitie.</i>                                                                                                                                                                                                        |
| 2                    | Acht de maximale ontwikkelruimte tot 2,5 ha te ruim, terwijl gemeente juist aangeeft een afname van de intensieve veehouderij na te streven.                                                                                   | Het beleidsuitgangspunt met betrekking tot het areaal is door de gemeente gebaseerd op het maatschappelijk debat over dit onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 3                    | Stelt dat de in het plan opgenomen goot- en bouwhoogte een stimulans zijn voor meerlaags veehouderij. Stelt dat met een bouwhoogte van 9 meter de voorziening met beplanting nog redelijk aan het zicht onttrokken kan worden. | Meerlaags veehouderij wordt niet mogelijk gemaakt.<br><br>Het beleidsuitgangspunt met betrekking tot de bouwhoogte is door de gemeente gebaseerd op het maatschappelijk debat over dit onderwerp                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 4                    | Vindt het provinciaal beleid met betrekking tot teeltondersteunende voorzieningen waarbij wordt aangesloten te ruim. Stelt dat diverse overige bouwwerken en voorzieningen tot aantasting van het landschap leiden.            | Aan teeltondersteunende en andere voorzieningen worden in het bestemmingsplan nadere eisen gesteld die aantasting van het landschap beperken. Dat effecten niet uit te sluiten zijn is reeds aangegeven in de effectbeoordeling in het MER.                                                                                                                                                                                                                 |
|                      | Kan het toestaan van duurzame energieproductie leiden tot windmolens en biovergisting?                                                                                                                                         | De bouw mogelijkheden (maximale bouwhoogte) sluit realisatie van windturbines uit. Bio-energiecentrales kunnen door middel van afwijken van het bestemmingsplan en onder voorwaarden - zoals opgenomen in de regels - mogelijk worden gemaakt. De effecten hiervan zijn betrokken in het MER.<br>De regels van het bestemmingsplan worden zo aangepast dat dit soort ontwikkelingen alleen buitenplannen kunnen plaatsvinden. In voorkomende gevallen zal   |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                       | onderzoek moeten plaatsvinden naar de mogelijke effecten.                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|  | Stelt dat ontwikkelingen als die van Nunhems, wegen en nevengeulen binnen het scenario meegenomen dienen te worden.                                                                                                                                                   | Deze ontwikkelingen maken geen onderdeel uit van de autonome ontwikkeling. Er is geen noodzaak deze te betrekken in de scenario's. <i>Zie ook 2. Referentiesituatie in deze notitie.</i>                                                                                                                                                         |
|  | Stelt dat ook in het realistisch scenario toename is van N-depositie, ook met toepassen van de PAS. Dit bevestigt de vrees dat het bestemmingsplan niet bijdraagt aan de afname van N-depositie.                                                                      | In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen die waarborgen dat de emissie van stikstof evenals de depositie van stikstof in gevoelige Natura 2000 gebieden niet kunnen toenemen. De regels in het bestemmingsplan zijn dus (met betrekking tot stikstofemissie) strenger dan de uitgangspunten die zijn gehanteerd in het realistisch scenario. |
|  | Stelt dat vanwege de rondweg Beaxem wel aantasting is van EHS.                                                                                                                                                                                                        | Realisatie van deze rondweg maakt geen onderdeel uit van het bestemmingsplan buitengebied. Effecten van deze weg worden dan ook beschouwd ten behoeve van het plan dat die ontwikkeling mogelijk gaat maken, en niet van het onderzoek in het kader van het bestemmingsplan buitengebied.                                                        |
|  | Stelt dat de enige oplossing een aanzienlijke vermindering van het aantal dierplaatsen is, waardoor de emissie afneemt. Hiermee hebben oplossingsrichting 4 en 5 uit het MER perspectief. Kan niet instemmen met de afwijkingsbevoegdheid voor uitbreiding van de IV. | Naast vermindering van het aantal dierplaatsen zijn er ook 'technische' maatregelen die de emissie van bedrijven - ook bij toename van het aantal dieren - beperken.                                                                                                                                                                             |

#### Stichting milieufederatie Limburg

##### Effecten op N-2000-gebieden

|                                 |                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Stikstof-depositie</b>       | Stelt dat de effecten van verschillende uitbreidingsmogelijkheden in samenhang aan de NB-wet te worden getoetst en niet afzonderlijk.                                                                      | Deze toets of voor het plan als geheel voldaan kan worden aan de NB-wet heeft plaatsgevonden in de passende beoordeling bij het planMER en bestemmingsplan voor het buitengebied. Hieruit komt naar voren dat in het bestemmingsplan voorwaarden noodzakelijk zijn om aan de NB-wet te kunnen voldoen. Deze voorwaarden zijn in het bestemmingsplan opgenomen.<br>Bij de vergunningverlening voor de individuele bedrijfsuitbreidingen wordt nogmaals - al dan niet met maatregelen - getoetst of voldaan wordt voor het individuele bedrijf. |
| <b>Evenementen en recreatie</b> | Stelt dat binnen het bestemmingsplan geborgd moet worden dat cumulatief gezien de effecten van evenementen en recreatie uit te sluiten zijn.                                                               | Recreatie en recreanten in de gemeente Leudal zijn vooral gericht op extensieve vormen van recreatie. Als sprake is van evenementen zal het overwegend gaan om kortdurende evenementen. Aan evenementen worden (via milieuregels en apv) regels gesteld.                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Helihaven</b>                | Stelt dat vanwege aanpassing aan de begrenzing van het Natura 2000-gebied Leudal - ten opzichte van eerder verricht onderzoek- voor de helihaven een passende beoordeling noodzakelijk is.                 | Het bestemmingsplan maakt de helihaven niet mogelijk. Onderzoek naar de helihaven maakt daarmee ook geen onderdeel uit van het bestemmingsplan en planMER buitengebied.<br><i>Zie ook 2. Referentiesituatie in deze notitie.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Overige ontwikkelingen</b>   | Stelt dat diverse ontwikkelingen - Randweg, Nunhems Zaden, ontgronding - betrokken zouden kunnen worden in het MER.                                                                                        | Deze ontwikkelingen maken geen onderdeel uit van het bestemmingsplan buitengebied. Effecten hiervan worden dan ook beschouwd ten behoeve van het plan dat die ontwikkelingen mogelijk gaat maken, en niet van het onderzoek in het kader van het bestemmingsplan buitengebied.<br><i>Zie ook 2. Referentiesituatie in deze notitie.</i>                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Conclusie</b>                | Stelt dat, omdat significante effecten op N-2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten, het bestemmingsplan moet worden aangepast, zodanig dat cumulatief geen significantie effecten optreden. Merkt op | In het bestemmingsplan zijn voorwaardelijke bepalingen opgenomen die waarborgen dat de depositie in Natura 2000 gebieden niet kan toenemen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |



|  |                                                                                                                                                                             |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | dat conform artikel 19l van de NB wet bovendien rekening gehouden moet worden met de instandhoudingsdoelstellingen waarbij ook verbetering van de kwaliteit centraal staat. |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

**Privépersoon, Kelpen,**

|                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Luchtkwaliteit</b>                                    | Stelt dat de luchtkwaliteit te rooskleurig wordt voorgesteld. Vraagt op een beoordeling op basis van waarneming. Stelt voor om maatregelen op te nemen om de luchtkwaliteit te monitoren en te verbeteren.                                            | Ten behoeve van het MER zijn voor diverse varianten berekeningen uitgevoerd met een hiervoor goedgekeurd verspreidingsmodel. Daarbij is rekening gehouden met de emissie van alle veehouderijen in de gemeente waardoor sprake is van een cumulatieve beoordeling van de bijdragen van al deze veehouderijen. De voor de berekeningen gehanteerde uitgangspunten en de rekenresultaten zijn vastgelegd in de rapportage luchtkwaliteit (d.d. 8 november 2013). De berekende concentraties fijn stof zijn in dit rapport door middel van contouren weergegeven voor de verschillende onderzochte varianten. Er is getoetst op de relevante toetslocaties, rekening houdend met het toepasbaarheidsbeginsel en blootstellingscriterium zoals vastgelegd in de wet- en regelgeving. Aangezien de effecten in beeld zijn gebracht voor toekomstige (nog niet bestaande) varianten is het uitvoeren van metingen niet mogelijk. |
| <b>voorwaardelijke bepalingen in het bestemmingsplan</b> | Kan het niet eens zijn met oplossing 8 (voorwaardelijke bepalingen) in het bestemmingsplan, gezien criteria onvoldoende gedefinieerd zijn, gedoogsituaties zouden kunnen ontstaan, stikstofproblematiek kan verergeren, en willekeur op de loer ligt. | Wij nemen kennis van uw standpunt, maar zien in de voorgestelde voorwaardelijke bepalingen een juist kader om verergering van de problematiek te voorkomen. We zien niet in waarom dit zou leiden tot gedoogsituaties en willekeur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Gezondheid</b>                                        | Stelt dat de gemeente een kans voorbijgaat om stelling te nemen met betrekking tot de relatie veeteelt-gezondheid en het voortouw te nemen om maatregelen voor te stellen om gezondheidsrisico's te minimaliseren.                                    | Zoals aangegeven in het MER zijn er onzekerheden over effecten van de veeteelt op gezondheid. Deze zijn in het MER benoemd. Deze onzekerheden zijn betrokken bij het vaststellen van het MER. Onderzoek van de Gezondheidsraad (2012) wijst uit dat er thans geen wetenschappelijk bewijs bestaat voor een causaal verband tussen (intensieve) veehouderijen en mogelijk negatieve gevolgen voor de volksgezondheid. In het bestemmingsplan zijn desalniettemin maatregelen opgenomen om eventuele negatieve effecten zo veel mogelijk te voorkomen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Geur</b>                                              | Stelt dat met betrekking tot geur geen eenduidig beleid wordt voorgesteld. Controle en handhaving worden hierdoor te vrijblijvend en afhankelijk van willekeur.                                                                                       | Voor het geurbeleid wordt aangesloten bij de gemeentelijke regeling.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |